

Svar på fråga 2024/25:63 av Kristoffer Lindberg (S)
Trafikverkets beräkningsmodeller

Kristoffer Lindberg har frågat mig om jag avser att ta några generella initiativ för att säkerställa att de beräkningsmodeller som Trafikverket använder på ett bättre sätt än i dag svarar upp mot de verkliga kostnaderna så att de infrastrukturprioriteringar som regionerna gör i sina länsplaner faktiskt får genomslag och kan förverkligas.

Kristoffer Lindgren tar i sin fråga upp riksväg 83 i Hälsingland, som enligt Kristoffer Lindberg varit den mest prioriterade satsningen i länsplanen för Gävleborgs län men där genomförandet dragit ut på tiden, bland annat på grund av kostnadsökningar.

Regeringen ser allvarligt på de kostnadsökningar som kan uppstå i infrastrukturinvesteringar. Kostnaderna ökar framför allt i tidiga skeden – från första planbeslut till byggstart. Från byggstart till färdigställande förekommer också kostnadsökningar, men de är i genomsnitt betydligt mindre.

Regeringen har vidtagit ett antal åtgärder för att minska kostnadsökningarna. Det handlar bland annat om det uppdrag som Trafikanalys fick 2022 om att genomföra en granskning och uppföljning av Trafikverkets arbete med kostnadskontroll inom nationell plan för transportinfrastruktur fram till 2028. Det handlar också om det system med byggstartsbeslut som finns för projekten i nationell plan där regeringen efter att planen har fastställts vid två tillfällen tar ställning till om respektive projekt i planen ska gå vidare i planeringsprocessen.

Båda dessa åtgärder är primärt inriktade mot åtgärder i den nationella planen för transportinfrastruktur, som regeringen har ansvar för. Eftersom åtgärderna syftar till att förbättra Trafikverkets rutiner och arbetssätt påverkar de också Trafikverkets arbete med de projekt som ingår i länsplanerna för regional transportinfrastruktur.

Trafikverket arbetar därutöver, på eget initiativ, för att bryta utvecklingen med kostnadsökningar och få ut mer nytta per satsad krona i infrastrukturen. Det sker genom en rad åtgärder såsom teknikutveckling och innovation; effektivare upphandlingar och samverkan med entreprenörsmarknaden; kontroll av kostnadseffektivitet och av önskemål om tillkommande funktioner samt ökad kvalitet i leveranser.

Upphandlingarna inom infrastrukturuområdet behöver bli mer effektiva och ändamålsenliga. Regeringen aviserade därför i

budgetpropositionen för 2025 (prop. 2024/25:1 utg.omr. 22) att den avser att ge Trafikverket i uppdrag att följa upp och utvärdera upphandlingar och stärka sin upphandlingskompetens.

Stockholm den 1 oktober 2024

Andreas Carlson